Ч. 283 (782). Львів, пятниця дня 14. грудня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч.-3).

Ціна примірника 12 сот. На провінції 14 сот. В зайнятих теріторіях 5 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	36·— К.
„ півроку	18·— „
„ чвертьроку	9·— „
„ місяць	3·— „

В краю і державі:	
На рік	40·— К.
„ півроку	20·— „
„ чвертьроку	10·— „
„ місяць	3·60 „

За границю:	
В Німеччині	40 мар.
В Америці	20 дол.
В инших державах	60 фр.

Удар в стіл а відозвуть ся ножиці.

У. П. Р. у звіснім своїм комунікаті заговорила про аґентів, що підшивають ся під українську марку, кормлять ся з темних жерел, вислугують ся чужим інтересам та шкодять українській справі. Отсей комунікат дуже а дуже роздратував редакцію прибічного орґану п. Василька. Сеж і не диво, „Буковина“ здавна звісна як офіціозний орґан, підпомаганий правительством та за те й вислугує ся йому. А ту заговорено публично про аґентів, що підшиваючись під українську марку, „живуть з неясних жерел“ та „служать чужій справі“. Inde irra.

Тим більше, що мабуть і стокгольмські мужі довіря т. Василька також певно не чужі редакції „Буковини“. О скілько можна зорвентуватись в отсих „самостійницько-революційних“ містериях, то п. д-р Кушнір, „Буковини“ є рівно „мужем довіря“ п. Василька, як саме пробуваючий у Стокгольмі „соціяліст революціонер“, п. Микола Залізняк та молодий адепт „самостійницької“ політи и п. Бандрівський, що щойно повернув зі Стокгольму, де він проживав під скромною маркою кореспондента віденсько жидівського „Neues Wiener-Tagblatt“-у, офіціоза, видаваного приятелем п. Василька, жидом Зінґером. Як бачимо, нечисленна громадка, але за те сороката. Когож бо тут нема? І старі грішники а la пп. Василько та Зінґер і політичні немовлята, що вже вспіли перейти найгіршу політичну школу, як „самостійник“ Бандрівський і „революційне“ опудало ad usum віденських бовванів в особі М. Залізняка, і вкінци типовий репрезентант віденського шмовіства в лици п. Кушніра.

Як сказано, ми ні трохи не дивуємо ся, коли „Буковина“ попадає в шевську пасію, що хтось її хлібодавцям псує інтерес. Від того вона є і на то її платить ся. Та коли ся рептилька зачинає менторувати У. П. Репрезентацію та боронити перед нею „самостійницькі“ змаганя закордонної України, то се вже безсоромна безличність, яку так і треба назвати сим іменем.

Перш усего мусимо сконстатувати, що „Буковона“ обманює публику, коли пише, будьто згаданого комунікату Української Парляментарної Репрезентації не ухвалено на повнім засіданю Української Парляментарної Репрезентації, але будьто оголосила його сама президія Української Парляментарної Репрезентації, не зважаючи на піднесені проти него на клюбі заміти. Супроти сего мусимо ствердити, що сей комунікат був порішений таки пленарним засіданем Української Парляментарної Репрезентації, а тільки до остаточної редакції його вибрано окрему комісію з тим, що виразно уповажнено президію комунікат сейчас по зредаґованю оголосити — що й стало ся.

„Заміти“, о котрих говорить „Буковина“, піднесли лише два члени Української Парляментарної Репрезентації, а то пп. Сінґалевич і др. Кость Левицький, для яких шкідливість роботи п. Василька і його стокгольмських наймитів для української справи чомусь цілком не була ясна. Та що два члени в клюбі ще не рішають, тому й ухвалене остало те, що рішила подавляюча більшість клюбу.

А тепер до властивої річи.

Є в нас приповідка про злодія, що втікаючи кричав „ловіть злодія“. Отсеї методи хопилась і „Буковина“ та виводить, що ніхто так не зашкодив українській справі, як... Українська Парляментарна Репрезентація своїм комунікатом, бо він буцім-то „осуджує самостійництво“. Ей, панове „самостійники“ васильківської масти! Сей ваш арґумент ми вже читали в „Reichpost“ та в „Neue Lemberger Zeitung“. І ми вже мали нагоду вказати на те, що він є собі звичайним тенденційним крутарством та перфідною брехнею. Українська Парляментарна Репрезентація осуджує не „самостійництво“, але платних політичних махерів, що риють в опінії світа під Українською Центральною Радою та її політикою, а роблять се не для українського інтересу. І нехай „Буковина“ не вивертає справи горі дном та нехай не вмовлює в Українську Парляментарну Репрезентацію, будьто вона „рекомандує“ Українській Центральній Раді яку небудь політику автономії та будьто Українська Парляментарна Репрезентація „вже в друге мішаєсь“ в політику Української Центральної Ради. — Саме Українська Парляментарна Репрезентація своїм комунікатом вдарила по пальцях тих, хто з поза України, з чужого припорученя, для чужого інтересу і за чужі фонди робить якраз проти політики Української Центральної Ради, то є саме тих, хто мішаєсь в політику Української Центральної Ради. Вже в друге Українська Парляментарна Репрезентація заявляє, що на її погляд одинока Українська Центральна Рада є компетентна рішати про політику закордонної України та що всяка инша робота з боку є невмісна і шкідна. Се останнє очевидно відносить ся і до приятелів „Буковини“, а наймитів п. Василька. Редакція „Буковини“ дуже добре розуміє се, але вона прикидаєть ся несвідомою та методою приловленого злодія з приказки кричить: „ловіть злодія“. Як бачимо, письмаки осмілились до цинічної безличности.

Та отся безличність рептильки доходить до апоґея, коли рептилька стає на котурни та з емфазою проголошує, що вона „не вирікаєсь борби в імя ідеї самостійности“ і „не може відраджувати (sic!) закорд Українцям від неї“, як се буцім то робить У.П.Р. Се прямо обурююча зневага великої ідеї, коли орґан, що о стільки хиба український, що видаєсь по українськи для баламученя Українців, говорить про „борбу в імя ідеї самостійности!“ А деж тоді пп. редактори від „Буковини“, отся „незмінність східних меж монархії“ про котру говорив в парляменті п. Василько нераче у відповіди на заяву д-ра Петрушевича про прилучене Галичини до укр. републики?

Та „Буковина“ не мала шастя зі своїм питомої продукції „самостійництвом“ саме тоді, як вона проголосила його з так підозрілою крикливостію, Укр. Центр. Рада проклямувала суверенність України, але в федеративній звязи з Росією. при чім укр. премієр Винниченко зазначив безумовну конечність солідарного з рештою Росії держаня західного фронту укр. військами. Та такі „маршрути“, хочби і як були вони провірені, не захитають певно „самостійницької принципіяльности“ буковинського офіціоза, що волить оперувати — скажемо таки його словами — „всеодно, що непровіреними ще вістями про проклямацію незалежної від Росії укр. републики“. Редакція „Буковини“ не мала справді шастя зі своєю sui generis „борбою за ідею самостійности“, до якої черпає вона одушевляючий еліксір при... Ballplatz-у,

Як сю „борбу за ідею самостійности“ треба розуміти, до сего найкрасшим коментарем є становище п. Василька в делеґаціях.

З України.

Останні вісти.

Для охорони національної революції на Україні, що відбувала ся рівночасно з революцією большевиків у Петроградї, утворила Мала Рада окремий Комітет ратунку революції на Україні, котрий має бути найвисшим орґаном і відповідальним перед Українською Центральною Радою. Російська військова команда київської округи збройно виступила проти українських властий, підчинених Раді, й почало ся острілюване Київа з тяжких гармат. Тимчасом з Поділя надійшли три українські полки та взяли в полон російський ґенеральний штаб. Після того пустили ся російські війська в утечу, а Центральна Українська Рада й Генеральний Секретаріят взяли всю владу в свої руки. Ген. Секретаріят доповнено до первісного, задуманого зразу складу. Нові ґенеральні секретарі такі: Микола Ковалевський для справ вижилвленя, Микола Порш — праці, Михайло Ткаченко — справедливости, Симон Петлюра — війни, Голубович — торговлї та промислу, Єщенко — комунікації й Олександер Зарубін — почти й телеґрафу. Українському правительству підлягають не тільки давнійше признані російським правительством пять ґуберній: київська, полтавська, чернигівська, подільська й волинська, але й харківська, катеринославська, херсонська, таврійська й українські части воронізької, курської й инших ґуб. Головним начальником київської військової округи став самостійник полковник Павленко, який іменував полковника Паршенка (?) шефом українського ґенерального штабу, а ґенерала Циповича комендантом міста Київа. Почта, телеґраф і зелізниця находить ся в руках українських частий війська. Розвязано „контрразвѣдку“, арештовано всіх урядників і сконфісковано документи. Арештовано давнійшого шефа київської військової округи ґен. Квецінського, далї ґен. Трегубова й комісара київської військової округи Кирієнка. Міністер війни Петлюра закликав 360.000 Українців північного фронту до Рідного Краю. Головний командант південно західного фронту ґен. Володченко повідомив міністра війни С. Петлюру телеґрафічно, що він, його ґенеральний штаб і підчинена йому армія підлягають від сього часу Петлюрі. Центральна Рада виробила законопроєкти Української Републики, поділу великих посілостий, Української Установчої Ради, орґанізації Української Маринарської Ради й українізації чорноморської фльоти. — Посол до давньої Думи Петровський, котрий саме вернув до Петрограду зі своєї подорожі до Харкова й Донської области, заявив, що скрізь є спокій і порядок. Ціла влада находить ся в руках українських робітничих союзів. Пороблено всі заходи, щоб перешкодити Каледінови виступити проти правительства на Україні.

— Про бої за Київ пише „Правда“: Багатодневі бої за посідане Київа остаточно порішено. Козаків і прихильників союза офіцерів розбило зовсім українське військо й вони мають тяжкі страти. Київ остаточно увільнений від панування козацтва. Місто знову находить ся під владою Української Центральної Ради. Центральна Рада вислала депеші до ради народніх комісарів у Петроградї, повідомляючи, що Центральна Рада тримає тепер в своїх руках цілу виконавчу владу.

Українська фльота.

„Правда“ доносить: Центральний Комітет чорноморської фльоти ухвалив попирати нове правительство в Петрограді. Ціла чорноморська фльота признала за державну власність Української Републики. На всіх военних російських кораблях на Чорнім морі повіватиме від сьогодня (телеґрама з 1. грудня) виключно українська національна фляґа. Тільки мала меншість Центрального Комітету була противна повисшій ухвалі. Чорноморська фльота висловила ся крім того більшістю голосів за негайне заперестане военних операцій. Арештовано якусь частину офіцерів маринарки. Центральний Комітет затвердив ухвалу залоги якоїсь частини военних кораблів утворити експедиційний корпус і вислати його проти козаків донської округи.

Другий всеукраїнський зїзд робітників почти, телеґрафу й телефону

скликала головна рада Всеукраїнської почтово-телеґрафної Спілки на 7 падолиста н. ст. до Київа з таким денним порядком: 1. Сучасний політичний момент. 2. Демократична нарада й відношене до неї ріжних соціялістичних партій. 3. Українська Установча Рада й відношене до всеросійських Установчих Зборів. 4. Генеральний Секретаріят і його влада на місцях. 5. Фінансово-економічний стан Російської Републики й України. 6. Звідомлене головної ради Спілки та звідомленя з місць. 7. Всеукраїнська почтово-телеґрафна Спілка й відношене до Всеросійського почтово-телеґрафного Союза. 8. Статут Спілки. 9. Реферат ради Спілки про харчові справи почто-телеґрафних робітників на Україні.

На професорів „Вільної Української Академії Мистецтва“.

запрошено артистів: Бойчука (фреска, мозаїка, темпера), Бурачка (пейзаж), Жука (портрети й декоративне малярство), Василя Кричевського (народне мистецтво, український орнамент, архітектура), Хведора Кричевського (офорт, скульптура, портрет), Маневича (пейзаж), Муражка (жанр), Нарбута (ґрафіка) (Р. Г.)

Засідане Малої Ради 27. падолиста.

Засідане отворено коло 9. години вечером. Предсідателює М. С. Грушевський.

На початку засіданя предсідатель виконуючого комітету союза военних інвалідів витає Раду з проголошенем Української Републики. І між иншими підніс Раді жалобу, що ріжні уряди іґнорують інтереси інвалідів та просив у Ради помочи.

Проволоки військових повинностий.

Д. Шаповал (У. С.-Р.) подає до відома законопроект про порядок дозволу проволоки військових повинностий (наші реклямації — Ред.) на Україні. До сего часу проволоки йшли через головний Комітет в Петрограді. Нині услови змінились і тому треба: установити на Україні головний Комітет для дозволу проволок — при Генеральнім Секретаріяті військових справ. Проволоки будеть ся давати після законів російської републики. Проволоки дозволяють ся для занятих в Ґенер. Секретаріяті, а також инших висших українських урядів. Головному Комітетови підлягають городські й міські комітети для уділюваня дозволів на проволоки. Відкомендоване із армії вже покликаних переводить ся в порозуміню з головною кватирою і міністерством війни.

Акт про Палестину

Сиркин (сіон.) у позачерговій заяві вказує, що в часописях оголошено заяву анґлійського правительства про кольонізацію Палестини і запоруку прав свободи не жидівських націй. Тому д. Сиркин вносить приняти резолюцію: „Вислухавши заяву з приводу декларації про дане жидівському народови можности утворити національний осередок у Палестині при забезпеченю прав не-жидівських націй, Рада висловлює певність, що сей історичний акт, який в основі годить ся з манїфестом міжнародного соціялістичного бюра в Стокгольмі про услови мира, викличе серед демократичних кругів України, де згуртовано багато жидівського населеня, живійше чувство вдоволеня. Сей акт отвирає перед жидівським народом спромогу створеня національно-територіяльної автономії, якої засада лежить, між иншими, також в основі й українського універзалу...“

Питане викликало оживлені суперечки. Д. Шац (жид. об. р. соц. п.) вносить приняти резолюцію: „Вислухавши резолюцію горожанина Сиркина, Рада переходить до чергових справ“. За заявою Сиркина вступають ся д. Ґольдельман та Склозський (с. р.) вказуючи, що акт анґлійського правительства дає змогу самоозначеня, хоч-би територіяльного. Д. Шац відвічає, що ще не знати, чия Палестина, де більшість творять Араби. Д. Балабанов (с. д.) замічує, що голяндсько скандинавське бюро проголосило демократичні засади самоозначеня, а не в зависимости від успіхів анґлійкого оружя.

Українці від голосованя здержують ся. Резолюцію д. Сиркина принимають 6 голосами проти 3 при 16. що здержали ся.

Орґанізація центральної власти.

На запит про те питане В. Винниченко поясню:

„Офіціяльного повідомленя, як стоїть справа, нема — ні від головної кватири, ні від донської области. Головна кватира не дійшла ще до ніякого висліду. У донського правительства йдуть ще наради й відповідь, може бути, прийде завтра.

Боротьба з анархією.

Д. Шаповал ставить Секретаріятови запит: „Що зроблено для боротьби з ростучою на Україні анархією? Невідклично треба взяти ся за особливі способи при помочи військ тому, що паперові прикази не помагають.“

В. Винниченко пояснює, що саме военних способів і добирає ть ся для здавленя анархії На великих зелізничих двірцях та великих центрах України розставляєть ся українські залоги, які мають наказано ужити рішучих способів. Утворено осібну комісію спеціяльно для опрацьованя способів боротьби з анархією. Особливу увагу звернено на привернене порядку в Київі.

Більше подрібне виясненє про боротьбу з анархією дасть ся на слідуючім засіданю Ради. (Київ. Мисль 28. XI).

Ідейні та орґанізаційні основи „Вільного Козацтва“.

Зі статуту „Вільного Козацтва“ (за „Новою Радою“) села Рожнівки, борзенського повіту на Чернигівщині, довідуємо ся про такі ідейні мотиви сеї інституції. Передовсім зазначують „хлібороби с. Рожнівки, борзенського повіту на Чернигівщині“, що вони памятають, „як славні наші предки боронили від ворогів Рідний Край“, і уважають, „що настав рішучий час остаточно та на зазжди визволити ся Україні від московського пановання“. Тому „ухвалили засвувати з себе гурт Вільного Козацтва в числі 160 душ імени гетьмана Петра Сагайдачного, щоб бути на варті волі та спокою на Україні, обороняючи її від ворогів. На загальній своїй нараді рожнівське Вільне Козацтво ухвалило: 1) Тому, що уряд на Україні складаєть ся з київської Центральної Ради й Генерального Секретаріяту, то й слухати й корити ся тільки українському урядови; 2) коли зявить ся у нашім чи окольнім селі (і взагалі на Борзенщині) контрреволюційна сила, що буде загрожувати спокою та волі, Вільне Козацтво має за святий обовязок рішуче бороти ся з такою силою; 3) за оборону волі на нашій Україні та української землі гурт вільних козаків не пошкодує свого життя; 4) дбати про культурно-освітний бік, як Вільного Козацтва, так і взагалі селян; 5) проти ворогів українізації шкіл, всіх інституцій на Україні й культурно-просвітних речей Вільне Козацтво уважає за обовязок по змозі сил та обставин, бороти ся; 6) на випадок зради з боку якого козака кара призначаєть ся йому загальною радою козаків; 7) відповіди на ріжні запитаня подавати тільки Українському Урядови й Українському Військовому Комітетови; 8) негайно звернути ся до Українського Військового Комітету з проханем затвердити наші ухвали та допомогти нам зброєю (рушницями, шаблями, пистолями); 9) вибрати споміж себе за сотника Хведора Павлюту й безумовно корити ся йому та виконувати всі його розпорядки, як що вони не суперечитимуть нашому статутови; 10) скількість Вільного Козацтва не обмежена; 11) викидати якого козака з козацького кола на завжди має тільки загальна козацька рада, тимчасово ж і сам сотник; 12) кожен козак має скаржити ся за кривду над ним з боку товариша безпосередно сотникови, а на сотника перед загальною козацькою радою; 13) всіх, хто буде вживати шкідливих заходів проти нашого Козацтва, уважати за ворогів і рішуче бороти ся проти них; 14) не допускати сваві́льних захватів чужої власности; 15) не визнавати „твердих“ цін на рільничі харчі (жито, пшеницю, овес, сіно і т. ин.), а продавати їх вільно відповідно до таких цін, які самі платимо за потрібні в нашім житю речі (крам залізо, чоботи і т. ин.); 16) реквізиції сільського господарства допускати тільки в тім разі, коли на се буде необхідний розпорядок нашого уряду; 17) на загальну раду маємо збирати ся по наказу сотника негайно“.

Вкінці йде така присяга; „Ми, Вільне рожнівське Козацтво, присягаємо перед Ненькою Україною та своїм сумлінем свято й непохитно провадити свою діяльність відповідно нашому статутови. Проклятий той буде, хто зрадить своїм обовязкам, та тяжко буде покараний Вільним Козацтвом. Для доказу чого й підписуємо ся“. Далі йдуть підписи. (ВСвУ).

Національно - демократичний зїзд у Перемишли.

Дня 7. с. м. відбув ся в Перемишли при участи понад 1000 осіб повітовий зїзд нац. дем. сторонництва. По принятю справозданя з орґанізації повіту вибрано новий повітовий комітет.

О. Декан Гинилевич реферував про економічні справи. Посол др. Загайкевич реферував про справи політичні і про діяльність П. У. Р. у Відни. Над рефератом вивязала ся дискусія, в якій забирало голос більше бесідників, жалуючи ся на поступоване властий.

Принято отсі резолюції:

1. Зїзд витає повстаючий на руїні царату власними силами нації правно-державний орґанізм вільної України і клонить голову перед Укр. Центральною Радою в Київі та перед Генеральним Секретарятом України в Київі як перед основами укр. парляменту і національно-українського правительства.

2. Зїзд протестує як найрішучійше проти всяких з чиєї небудь сторони походячих забаганок, які зміряють до прилученя Східної, то є укр. Галичини, або яких небудь инших українських земель, з окрема ж округів Холм, Грубешів Томашів, Полїсе, Підляше і Волинь до плянованої польської держави

3. Зїзд одобрює тактику У. П. Р. у Відни і висказуючи їй признане за її політичну діяльність, взиває до непохитної боротьби за здійснене всіх домагань укр. народу в Австрії. З окрема висказує зїзд подяку і довіре свому пословя др. В. Загайкевичеви.

4. Зїзд протестує проти проектованого прилученя перемиського округа і перемиської експозитури відбудови Галичини до західної секції відбудови.

З делеґаційних комісий.

ВІДЕНЬ. (Ткб). В військовій комісії австр. дел. почали ся наради над експозе міністра війни. П. Єнджейович звернув ся проти несправедливого становища угорського правительства що до відшкодовань. Жалуєсь на реквізиції в східній Галичині. Жалуєсь на шкоди роблені гонведами і на примусову евакуацію.

ВІДЕНЬ. (Ткб). В буджетовій комісії промовляли посли Діяманд, Удржаль і Кендзьор. П. Удржаль сказав між иншим, що жаданя большевиків що до поділу землі є в інтересі продукції і виживленя населеня. Чехи перед властивим форум в відповіднім часі зголосять внесене за поділом землі.

Війна.

Мирові переговори.

ПЕТРОГРАД (П. А.). — Російська делеґація, що бере участь в переговорах в справі розєму, виїхала сьогодня в ночи і після укладу зїдеть ся завтра в полудни з делеґаціями осередних держав. Кромі представників політичних сторонництв, удостовірених Радою народних комісарів, належать до делеґації військові знавці та делеґати армії і фльоти. Рада комісарів знов запропонує союзникам участь в мирових переговорах. Коли би союзники не відповіли на предложенє, то відвічальність паде на них. Російська делеґація буде дальше вести переговори про розєм, споможена моральною силою побідної революції робітників і селян. Вона хоче

приневолити до мовчанки гармати і кріси на сухопутнім фронті, на Балтику і на Чорнім морі. Вона покінчить переговори, а буде їх вести дальше, як їх розпочала, як уповновласнена представниця краю і народу, на котру звертають ся очі міліонів робітників і жовнірів цілого світа.

Російська конституанта вже збирає ть ся

РОТЕРДАМ. — Після вістий, які надійшли з Петрограду, конституанта збереть ся рішучо вже найблизшого тижня.

Загальний мир недалекий.

СТОКГОЛЬМ (Ткб). — Новий російський посол Орловський сказав, що сподієсь загального мира протягом сього місяця. Близький окремий мир пірве за собою коаліцію.

Утеча царя Миколи?

ВІДЕНЬ. — Як доносять париські дневники, конзуль в Тифлісі потверджує відомість про мниму утечу царя Миколи.

Заперечене демобілізації в Росії.

ВІДЕНЬ (Ткб.). — Доносять, що відомість про демобілізацію російської армії не є згідна з правдою. — Так само нема ще потверджени поголоски про іменоване Щербачева головнокомандуючим.

Анґлія супроти окремого мира Росії з осередними державами.

ПЕТРОГРАД (Райтер). — Анґлійський амбасадор Буханан приняв представників російської преси. В розмові сказав він: Не правда, що Анґлія на випадок окремого мира має на думці якусь кару чи примусове зарядженє. Не хочемо союзника, котрий вже не хоче боротись разом, спонукувати до дальших спільних напружень. Анґлійське правительство, як і російська демократія, бажає демократичного мира, але союзники хотять вперед осягнути загальний уклад що до воєнних цілий, а відтак стреміти до завішеня оружа.

Переговори про завішене оружа відбувають ся з німецьким абсолютизмом, а не з німецьким народом. Мир, який має на думці цісар Вільгельм, се мир імперіялістичний. Хоч союзники не можуть вислати представників на переговори про розем, то однак вони готові з хвилею коли буде утворене тревале представительство, яке відповідало би загальній волі російського народу, прослідити з ним воєнні цїли і можливі умови справедливого та трівкого мира.

Промова Аскіта.

ЛЬОНДОН (Райтер). — Аскіт виголосив в Бернінґгамі промову, в якій сказав: Нашою цілию забезпечити успішну участьві власти не тільки правительствам, але й народам, що в будучности було би запорукою світового мира. Коаліція зовсім не думає знищити Німеччини. Закорінною засадою демократії є те, щоби кождий нарід був правдиво компетентним, оконечним і одиноким відвічальним судією своїх власних правительственних форм. Ся справа отже належить виключно до Німців. Коаліція бореть ся тільки проти мілітаризму і мусить його знищити. — Дальше обговорював Аскіт справу свободи моря і вказував, що ту свободу нарушують якраз підводні судна.

НОВИНКИ.

— **Національний Музей у Львові** (вул. Мохнацького ч. 42) відчинений для публики у второк і пятницю від ½2 — ¼4 по пол.

— **Відзначене Митр. ґр. Шептицького.** Підчас останнього побуту в Відни відзначив болгарський король Митрополита Андрея ґр. Шептицького ордером св. Олександра з мечами.

— **Речинець засідань палати послів.** З Відня доносять: Президент делеґації і президент палати послів порозуміли ся що до того, що дні 18. і 19. будуть застережені на засіданя палати послів. Найблизше засідане посольської палати відбудеть ся імовірно дня 18. с. м.

— **Членські сходини „Союза Українок“.** В суботу дня 15. с. м. відбудуть ся членські сходини тов. „Союз Українок“ в комнатах „Бесіди“ о год. 6. по пол. На порядку дневнім дуже важна справа, тому просить ся о численну участь не лиш членів, але і Пань зпоза Товариства.

О год. 5. того самого дня засідане виділу „Союза Українок“.

— **Продовжене мораторії.** Правительство продовжило мораторію до 1. липня 1918 р. Передовсім в східній Галичині буде мораторія удержана в цілій своїй силі.

— **В справі масової випродажі худоби.** „Сільський Господар“ комунікує: Лихий збір паші сего року грозить многим околицям нашого краю масовою продажію живого інвентаря. Щоби запобічи грізним наслідкам сего явиша для нашого народу піднимає підписане Товариство акцію ратункову в тім напрямі подібно як в попередних літах.

В тій цїли звертає ся Товариство „Сільський Господар“ в першій мірі до своїх Філій і Кружків як також до Хвальних Комітетів помочи для виселенців з проcьбою, заняти ся ратунковою акцією в областях своєї діяльности в справі несеня помочи передовсім для тих господарів, котрим грозить випродаж худоби задля браку паші. При тім звертаємо увагу на обіжник „Сільського Господаря“ з дня 25. XII. 1915 ч. 4. і на розпорядки поміщені в Господарській Часописи а особливо в ч. 15. розпорядок в справі уживаня збіжа і млива на пашу.

В тих громадах, які не можуть перезимувати свого інвентара, просимо зладити поіменний спис господарів і їх живого інвентара (рогатої худоби, коний, дрібних господарських звірят і дробу) враз з їх простором ґрунту і евентуальною скількостию бракуючої паші. Спис сей потверджений місцевим громадським урядом і ц. к. Староством належить вислати до Уряду господарського в Кракові, ул. Часта ч. 16. і до Централї паш тамже ул. Дунаєвського ч. 4., а підписаному Товариству надіслати відпис сего спису для інтервенції у центральних властий та для плянової і систематичної ратункової акції в цілім краю. Окрім сего булоб пожаданим подати скілько худоби має ся випродати в даній околици і яка є її якість. При молочних коровах належалоб подати їх пересічний удій а при молодняку від якої худоби походить.

— **Де то їх нема та чого вони не доказують?** Підчас приступу большевиків на Зимову Палату, в котрій поховали ся були члени тимчасового правительства, боронили давної царської резиденції ученики юнкерської школи та жіночий курінь. Оборонці дістали ся до неволі. Очевидно мусіли знайти ся між ними також Поляки; Як все консерватисти, боронили вони „walecznie“ Керенського та тимчасове правительство. Але мимо всего не дали ради. Їх замкнено до петро-павловської крїпости. З часом одначе жінки випущено, а юнкрам дано ріжні полекші.

— **Мурини офіцири в американській армії** При кінци жовтня відбулись в Новім Йорку іменованя муринів офіцирами. Декотрі з них були раньше адвокатами, інжінірами, механіками, купцями і фермерами. Будуть вони служити в муринських полках американської армії.

— **Нагорода Нобля для женевського Червоного Хреста.** Норвеський комітет Нобля признав мирову нагороду Нобля на 1917 рік міжнародному комітетови Червоного Хреста в Женеві. (Comitee international de la Croix Rouge de Geneve).

— **Достава соли, томасини і вугля.** Краєвий Союз господарських спілок у Львові, Зімеровича 20. доносить, що як в минувшім році так і тепер закупив в Німеччині 100 ваґонів прекрасної білої соли і розпочав вже був еї доставу та мусів еї перервати дня 15 падолиста в наслідок заказу вивозу соли з Німеччини. Однак заходи пороблені Управою Союза у наших і німецьких властий подають надію, що небавом буде міг доставу соли підняти на ново, бо приобіцяно йому постійний місячний континґент німецької соли.

Так само як доси Союз буде мав також розділ томасини для української дрібної власности в Галичині, доси одначе не отримав ще урядового повідомленя з Намісництва про услівя продажи томасини.

Так услівя продажи томасини як і соли будуть оголошені в українських часописях.

Краєвий уголь можна отримати з Намісництва через Районові команди і туди треба письменно звертати ся. Пруський вугіль доставляє Союз, але тільки на основі приділу Міністерства публичних робіт. Поданя треба вносити через Союз, котрий доставить на се потрібних друків і уділить інформацій. Зголошеня треба вносити місяць наперед так, що тепер можна дістати вугіль допера на лютий. З огляду на теперішні комунікаційні відносини поданя о уголь на лютий мусять бути в Союзі найпізнійше до 20. грудня, бо найдалі 1. січня мусять бути в Міністерстві публичних робіт.

— **Обезпечене в 7-ій воєнній позичці** полягає на тім, що підписчик замість готівки обезпечує собі на випадок дожитя або родині на випадок вчаснійшої смерти облігації воєнної позички. Ся форма підписки воєнної позички для підписчика найкориснійша через те, що підписчик за малу щорічну премію може забезпечити собі високу суму в облігаціях воєнної позички і для держави найвигіднійша вона через те, що як найширші круги населеня за малу щорічну премію можуть брати участь в підписаню високої суми воєнної позички. Таким чином обезпечене в воєнній позичці се найліпша льокація капіталу. Вправді корисно і в инших товариствах обезпечуватись та найкориснійші умови обезпеченя має тільки ц. к. австрійський військовий Фонд вдів і сиріт. Всякі інформації уділює Товариство в Краєвім Бюрі для Східної Галичини (Відділ воєнних обезпечень) у Львові, ул. Словацького 16.

— **Замість готівки** — облігації давнійших воєнних позичок приймає титулом премії при обезпеченях в VII. воєнній позичці українське товариство обезпечень на житє і ренти „Карпатія“ у Львові (ул. Руська ч. 18). Звертаємо на се увагу всїх тих посідачів давнїйших облїґацій воєнних позичок, що мають замір обезпечити ся в VII. воєнній позичці через „Карпатію“. Близших пояснень уділяє інтересованим дирекція „Карпатії“.

— **Концерт в честь Митрополита.** Уладжений заходом комітету „Живого Памятника“ концерт в честь Митрополита відбув ся в середу. Салю тов. Лисенка заповнила добірна публика. Очевидно не обійшло ся без спізнень і мимо погроз, двері в часі продукції не були замкнені. Між гістьмі крім Митрополита ґр. Шептицького були оба наші Владики: др Коциловський і Боцян. Явив ся і б. посол др Стахура, який, що йно вернув з російської неволі. Позатим була майже ціла львівська українська громада і богато гостий з краю. Вечір мав більше семейний безпретенсіональний характер і атмосферу сердечности й тепла. Відповідну міру треба прикладати і до програми вечера та її виконаня. Живемо в часах ерзаців... Українська громада, що заповнила салю по береги і вислухала програму до кінця, зложила ще один доказ, як дороге їй Імя Митрополита Андрея.

— **З воєнної переписки.** Від одної пані, що була занята в цензурі дістаємо отсї винятки листів до полонених, які при поспісї та конечности писати мало слів, а богато змісту мимоволї виходять гумористичними: 1) „Ти пишеш, що Тебе злапала якась Наталія і держить Тебе в полотні. Скажи тій пани, що Ти маєш жінку, може Тебе пустить до хати“. 2) „Коханий сину! Куди Ти ішов до того плену, бо ми ходили за Тобою три дни і не знайшли. Ходили і Єзка і Маринка. Моє серце дорогоє, не жури ся нічим, ми що можем, то робим“. 3) Дорогий мужу! Ти ся не журн, всьо є добре. Зафасувалам за коня, що ше тамтого року взяли, за корову, за теля тогорічне, за свині і за Тебе...“ 4) Картку від Тебе отрималисмо і тїшит нас, щос здоров. Ми всї здорові: я, діточки, мама, худоба, корова, ялівка і взагалї всї близькі“.

Оповістки.

Пятниця, дня 14 грудня 1917.

Нині: 14. грудня гр.-кат. Наума, римо кат. Спіридіона.

Завтра: 15. грудня гр.-кат. Авакума пр., римо-кат. Евзевія.

○ Краєвий Союз Кредитовий, стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10, подає до відомости, що від 1. січня 1918 буде платити від вкладок до обороту $3^1/_2$%. 3—3

○ Львівський Нар. Театр. Тов Укр. „Бесіда“ під дир. К. Рубчакової. Саля Тов ім. М. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В суботу, дня 15. грудня 1917. „Вій“, фантастична опера в 4 діях з апотеозою М. Кропивницького.

В неділю дня 16. грудня 1917. „Вій“, фантастична опера в 4 діях з апотеозою М. Кропивницького.

Початок точно о год. 7 веч. Білети скорше можна набувати в Нар. Торговли, а в день вистави від год. 5 вечером при касі театру. 2—2

З німецької головної кватири.

З дня 13. грудня 1917.

На західнім фронті:

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта.

Від Dixmuiden до Lys і на полудни від Скарпи хвилями збільшена діяльність артилерії. На схід від Bullecourt видерли наші війська Анґлійцям кілька становищ і полонили 6 офіцирів та 84 жовнірів. — Між Moevres a Vendhuile борби артилерії, які вже вечером були живі, а нині рано заострили ся. — Також на північ від St. Quentin збільшений огонь.

Фронт пруського наслідника престола:

У звязи з вивідними боями віджила на поодиноких відтинках огнева діяльність.

На східнім фронті:

Почали ся нині в области армії ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського переговори про заключенє завішеня оружа, яке має заступити дотеперішне перемирє.

Македонський фронт:

В лукі Черни половено в поменших підприємствах дещо Італійців і Французів.

На Італійськім фронті:

З причини снігу і мраки була боєва діяльність мала.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.